

Vorstelijk tuinieren

*Kleine
tuin*

Achter de indrukwekkende gevels van Amsterdamse grachtenpanden liggen hier en daar prachtige kleine tuinen met een koninklijk karakter, totaal onzichtbaar voor de buitenwereld. Unieke plekken, midden in de hectische hoofdstad.

In de loop van de tijd zijn de tuinen vaak veranderd. Toen de huizen aan de Amsterdamse grachten werden gebouwd, waren formele tuinen in de mode. Deze stijl werd voor het eerst toegepast in paleistuinen in Italië en Frankrijk. In heel West-Europa bleef men eeuwenlang terugkomen op dezelfde klassieke uitgangspunten. Zo ontstonden achter vele grachtenpanden miniatuur paleistuinen à la Het Loo en Versailles.

Veel later maakten veel tuinen in de Amsterdamse binnenstad plaats voor parkeerterreinen en bedrijfsruimten. Gelukkig zijn er tegenwoordig steeds meer huisbezitters die percelen weer als tuin inrichten. Daarbij kiest men vaak voor de formele Oud-Hollandse stijl met de zichtas als typisch kenmerk. Een lang pad of een vijver loopt daarbij in de lengte van de tuin. Langs die denkbeeldige lijn wordt je oog onwillekeurig getrokken naar het eindpunt, waar als accent vaak een beeld of prieel staat. Omdat de grachtentuinen meestal lang en smal zijn, worden er verbredende elementen aangebracht, bijvoorbeeld een pad of een loofgang, dwars op de zichtas. Buxushaagjes om de plantvakken zijn karakteristiek voor deze stijl.

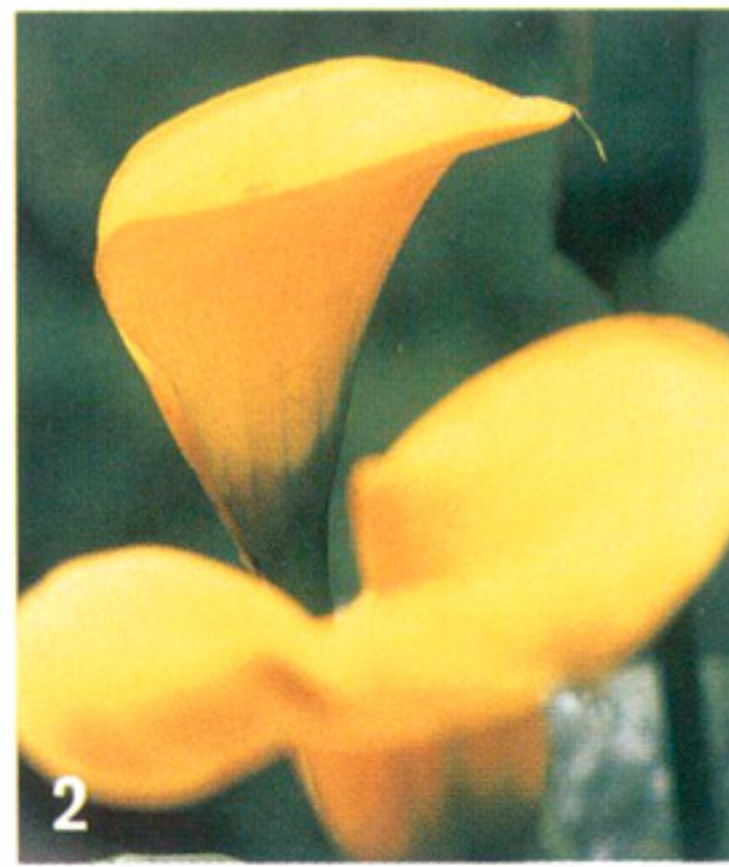
Bij deze langgerekte tuin van 6 bij 16 meter, gelegen achter een monumentaal grachtenpand, is de ruimte ingedeeld in drie kamers, oplopend in hoogte. Een goede manier om een lange smalle tuin breder te laten lijken. De lengte is hierdoor uit de tuin gehaald en de breedte geaccentueerd. De eerste kamer bij het huis is als terras aangelegd. Vanuit de woonkeuken ben je zo op het terras. Aansluitend hierop ligt een buxusbroderie opgevuld met vrouwenmantel, met als middelpunt van het buxuskruis een oude zandstenen bol. Links en rechts ervan liggen schelpenpaden van een meter breed. De tweede kamer begint bij het eerste opstapje in de tuin en eindigt bij de trap naar de laatste tuinkamer. Twee kleine trompetbomen, *Catalpa bignonioides* 'Nana', zorgen voor intimiteit en de koninklijke buxusbollen voor spanning in het perspectief. De kleine, ronde vijver ligt verscholen in de buxushaag met klassiek afgeronde hoeken.

Een vijver of pergola haaks op de lengteas maakt een kleine, smalle tuin breder en spannender. Met de opdeling van verschillende kamers achter elkaar is hier hetzelfde effect bereikt. Door het verhoogde bordes met aan weerszijde een zandstenen cherubijn wordt het achterste deel van de tuin als het ware naar voren gehaald. De derde kamer bestaat uit een groot terras met borders, afgezet met buxus en een grote *Magnolia x soulangeana*. Aan het einde van de middenas, die begint bij de dubbele deuren van de keuken, staat als focuspunt een 2 meter hoog beeld uit de achttiende eeuw. De zichtas accentueert de lengte van de tuin en zorgt ervoor dat de verafgelegen derde kamer niet wegvalt. ❀

TEKST EN FOTOGRAFIE: MAAYKE DE RIDDER

1

2

3

ONTWERP

Het basisontwerp voor deze tuin is gemaakt door Robert Broekema in Amsterdam. Tel. 020-6392412; www.robert-broekema.nl.

1 | Veel akeleien bloeien in de vroege zomer, maar *Aquilegia chrysantha* 'Yellow Queen' bloeit later en langer, wel tot augustus.

2 | In de zomer zorgen kuipplanten en zomerbollen, zoals deze geelbloeiende *Zantedeschia* 'Best Gold', voor extra kleur.

3 | Klimroos 'Golden Showers' bloeit goed door.

LINKS | Achter een buxushaag ligt een rond vijvertje verscholen.

BOVEN | Glimlachende cherubijn.

UITERST LINKS | Overal komen de rustige vormen van de buxus terug.

LINKS | Hulst *Ilex x altaclerensis* 'Golden King' kan wel 5 meter hoog worden, maar wordt in een pot op het terras klein gehouden.